

Štvrtok 7. apríla 2011

Správa o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko za rok 2010

P7_TA(2011)0151

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. apríla 2011 k správe o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko za rok 2010

(2012/C 296 E/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady zo 16. decembra 2005, aby sa Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko udelil štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ, a na závery predsedníctva vydané po zasadnutiach Európskej rady 15. a 16. júna 2006 a 14. a 15. decembra 2006,
 - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 845/1993 a 817/1993, ako aj na predbežnú dohodu medzi Gréckou republikou a Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko z roku 1995,
 - so zreteľom na správu Komisie o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko z roku 2010 (SEK(2010)1332) a na oznámenie Komisie s názvom Stratégia rozširovania a hlavné výzvy v rokoch 2010 – 2011 (KOM(2010)0660) z 9. novembra 2010,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 10. februára 2010 k správe o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko za rok 2009 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na odporúčania Spoločného parlamentného výboru EÚ – Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko z 30. novembra 2010,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady 2008/212/ES z 18. februára 2008 o zásadách, prioritách a podmienkach obsiahnutých v prístupovom partnerstve s Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko ⁽²⁾,
 - so zreteľom na závery zo zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti a Rady pre zahraničné veci z 13. a 14. decembra 2010,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže proces rozširovania EÚ je mocnou hnacou silou mieru, stability a zmierenia v regióne,
- B. keďže Európska rada v roku 2005 udelila Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko štatút kandidátskej krajiny, ale odvtedy sa jej nepodarilo stanoviť dátum začatia rokovaní napriek značnému pokroku, ktorý táto krajina vykonala na svojej ceste k EÚ; keďže bilaterálne otázky by nemali predstavovať prekážku prístupového procesu ani by nemali byť použité ako prekážka prístupového procesu, hoci by mali byť vyriešené pred získaním členstva; keďže pokračovanie v prístupovom procese by prispelo k stabilite Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko a ešte viac posilnilo dialóg medzi etnikami,
- C. keďže intenzívnejší ekonomický dialóg a spolupráca s krajinami zahrnutými do procesu rozširovania umožňuje EÚ zamerať sa spoločne na prekonanie hospodárskej krízy a prispieva ku konkurencieschopnosti Únie na svetovej úrovni,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 341 E, 16.12.2010, s. 54.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 80, 19.3.2008, s. 32.

Štvrtok 7. apríla 2011

- D. keďže stratégia rozšírenia z roku 2010 zdôrazňuje ako priority reformu verejnej správy a súdництва, ako aj boj proti organizovanému zločinu a korupcii, a tiež dialóg medzi politickými činiteľmi,
- E. keďže EÚ používa komplexné schvaľovacie postupy, ktoré zaručujú prijatie nových členov, až keď splnia všetky požiadavky a iba s aktívnym súhlasom inštitúcií EÚ a členských štátov EÚ,
- F. keďže sloboda prejavu a nezávislosť médií sú vo väčšine krajín zahrnutých do procesu rozširovania aj naďalej dôvodom znepokojenia,

Politický vývoj

1. súhlasí s hodnotením Komisie v správe o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko za rok 2010 a vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada neprijala rozhodnutie o začatí prístupových rokovaní, ako to už druhý rok za sebou odporúčala Komisia a v súlade s predchádzajúcimi uzneseniami Parlamentu; pripomína Rade svoje predchádzajúce odporúčanie okamžite začať tieto rokovania;
2. berie na vedomie nedávny politický vývoj vedúci k predčasným voľbám; vyzýva všetky politické strany, aby zohrávali aktívnu a konštruktívnu úlohu v procese prípravy volieb; zdôrazňuje, že slobodné a spravodlivé voľby konané na základe úplnej transparentnosti a v súlade s medzinárodnými normami sú dôležitým prvkom posilnenej demokracie; vyzýva všetky politické strany, aby sa na voľbách aktívne zúčastnili; vyjadruje znepokojenie nad súčasnou politickou situáciou a vyzýva všetkých politických vodcov, aby sa snažili dosiahnuť konsenzus na základe demokratických inštitúcií;
3. zdôrazňuje, že bilaterálne otázky musia dotknuté strany riešiť v duchu dobrých susedských vzťahov a zohľadňovať pritom všeobecný záujem EÚ; vyzýva všetkých kľúčových hráčov a dotknuté strany, aby vyvinuli väčšie úsilie a preukázali zodpovednosť a odhodlanie vyriešiť všetky zostávajúce otázky, ktoré nielenže brzdia prístupový proces kandidátskej krajiny a politiku samotnej EÚ v regióne, ale odrážajú sa aj v medzietnických vzťahoch, hospodárstve a regionálnej stabilite;
4. vyjadruje krajine blahoželanie pri príležitosti 10. výročia rámcového dohovoru z Ochridu, ktorý aj naďalej zostáva základom medzietnických vzťahov v krajine, a vyzýva vládu a všetky štátne inštitúcie, aby využili túto príležitosť ako prostriedok na povzbudenie k medzietnickej spolupráci a dôvere; vyjadruje však znepokojenie nad rastúcim medzietnickým napätím kvôli stavbe v priestore pevnosti Kale v Skopje; vyzýva všetkých politických a náboženských vodcov a mediálne distribučné kanály, aby konali zodpovedne a zdržali sa akýchkoľvek akcií, ktoré by mohli zvýšiť napätie medzi etnikami; so znepokojením sleduje riziko narastajúcej izolácie krajiny, ktorá by mohla nahradiť chýbajúcu hmatateľnú perspektívu členstva v EÚ;
5. vyzýva vládu, aby vo svojich rozhodnutiach posilnila komplexný dialóg medzi etnikami a riadne zohľadnila otázky, na ktoré sú všetky komunity a menšiny citlivé, ako napríklad mestský plán „Skopje 2014“, a aby sa vyhla konaniu a iniciatívam zameraným na posilnenie národnej identity na úkor iných komunít; upozorňuje, že je potrebné, aby parlamentný výbor pre medzietnicke vzťahy efektívne fungoval pri zapájaní menšín do legislatívneho procesu a zdôrazňuje, že je nevyhnutné ďalšie úsilie pri pokračovaní v procese decentralizácie v súlade s rámcovým dohovorom z Ochridu;
6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sprostredkovateľské úsilie OSN pri riešení sporu o názov ešte neprineslo konkrétne výsledky;

Štvrtok 7. apríla 2011

Demokracia, právny štát a ľudské práva

7. pripomína, že základom demokracie je zdravá politická kultúra; vyzýva opozičné strany, aby ukončili bojkot národného parlamentu a obnovili politický dialóg s inštitúciami; domnieva sa, že je zodpovednosťou vlády a opozície, aby zaistili okamžitý a otvorený dialóg o všetkých existujúcich problémoch, ktorým krajina čelí; upozorňuje na to, že politická nestabilita by mohla ovplyvniť európsky integračný proces, ktorý by mal byť spoločnou prioritou všetkých zložiek spoločnosti; víta prijatie zmien rokovacieho poriadku parlamentu, ktoré opozícií umožňujú lepšie sa zapojiť do jeho práce; vyjadruje však znepokojenie nad nedostatočným dialógom medzi vládou a opozičnými stranami a všeobecnou atmosférou nedôvery a konfrontácie; naliehavo žiada obe strany, aby podporili atmosféru dôvery a preukázali pevné odhodlanie používať nový rokovací poriadok parlamentu a posilnili tak politický dialóg a konštruktívnu spoluprácu v zákonodarnom procese a parlamentnej kontrole činnosti vlády;

8. víta politickú vôľu dokončiť dlho meškajúce zverejnenie mien agentov spojených s tajnými službami bývalej Juhoslovanskej republiky, ktoré bude významným krokom k skončovaniu s obdobím komunizmu; berie však na vedomie nedostatočný pokrok pri presadzovaní príslušných zákonov; naliehavo žiada vládu, aby včas dokončila lustračný proces a vyvarovala sa jeho selektívneho využívania na politické účely, ako napríklad na svoju politickú legitimizáciu alebo očierňovanie politických oponentov;

9. vyjadruje uznanie za vynikajúcu prácu odchádzajúcemu osobitnému vyslancovi EÚ/vedúcemu delegácie EÚ; odsudzuje nevhodné útoky zo strany politikov vládnucej politickej strany voči zástupcom EÚ a vyjadruje poľutovanie nad tým, že vláda sa jednoznačne a verejne nedištancovala od takýchto urážok; považuje tieto incidenty za extrémne škodlivé pre obraz krajiny;

10. upozorňuje na nevyhnutnosť zlepšiť volebné zákony tak, aby vyhovovali odporúčaniam Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva a odporúčaniam Benátskej komisie uvedeným v správe o prezidentských voľbách a voľbách do miestnych samospráv z roku 2009;

11. opakuje, že slobodné a nezávislé médiá sú základným predpokladom rozvoja stabilnej demokracie; berie na vedomie existenciu širokého spektra a rozmanitosť verejných a súkromných mediálnych distribučných kanálov v krajine; vyjadruje však znepokojenie nad politizáciou médií a zásahov do ich práce; obáva sa ekonomickej závislosti a koncentrácie politickej moci v médiách, pretože to často vyúsťuje do chýbajúcej redaktorskej nezávislosti a nízkej úrovne žurnalizmu; vyjadruje znepokojenie nad závažným zhoršením stavu v oblasti slobody médií v krajine, ako to ukazuje významný pokles (z 34. na 68. miesto) v hodnotení médií Reportérmí bez hraníc z roku 2010; berie na vedomie skutočnosť, že ministerstvo vnútra na svojej webovej stránke vyzvalo občanov, aby odsúdili „neobjektívne“ tlačové správy, vyzýva novinárov, aby pri svojej práci dodržiavali vysoké profesionálne normy, dištancovali sa od politických vplyvov a vytvorili skutočne profesionálne združenia novinárov; súčasne naliehavo žiada zodpovedné orgány, aby posilnili nezávislosť a slobodu médií, aby na všetky uplatňovali rovnaké štandardy a zlepšili transparentnosť ich vlastníctva;

12. víta množstvo zákonov prijatých v rámci reformy súdnictva a vyzýva na ďalšie zintenzívnenie snáh o reformu súdnictva s cieľom zabezpečiť jeho profesionálnosť, účinnosť a nezávislosť od politických tlakov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné rýchlo a účinne uplatniť existujúci právny rámec; vyjadruje znepokojenie nad úlohou, ktorú ministerstvo spravodlivosti aj naďalej zohráva v súdnej rade a nad kritikou ústavného súdu zo strany vlády a poslancov, ktoré vytvárajú riziko, že súdnictvo bude podliehať politickým zásahom; s uspokojením však konštatuje, že napriek týmto rozporom boli vykonané všetky rozhodnutia súdu; víta snahy o zlepšenie účinnosti a transparentnosti súdneho systému, predovšetkým znížením počtu nevybavených prípadov na väčšine súdov; rovnako víta nadobudnutie účinnosti zákona o právnej pomoci;

Štvrtok 7. apríla 2011

13. víta pokračujúce snahy o boj proti korupcii, preukázané okrem iného vykonaním druhého kola odporúčaní Skupiny štátov proti korupcii a nadobudnutím účinnosti zmien trestného zákonníka; nabáda orgány, aby pokračovali vo vykonávaní právnych predpisov na boj proti korupcii, ako aj zlepšenie nezávislosti a efektívnosti súdnictva a jeho zdrojov; pripomína však, že korupcia je aj naďalej rozšírená a žiada o zintenzívnenie snáh na jej odstránenie; zdôrazňuje nevyhnutnosť účinného a nestranného presadzovania protikorupčnej legislatívy, predovšetkým v oblasti financovania politických strán a v oblasti konfliktu záujmov; upozorňuje, že je dôležité, aby súdny systém fungoval bez politických zásahov; víta úsilie o zvýšenie efektívnosti a transparentnosti súdneho systému; zdôrazňuje potrebu dosiahnuť výsledky v presadzovaní trestných stíhaní a odsúdení, v porovnaní s ktorými sa bude dať merať dosiahnutý pokrok; vyzýva k zjednoteniu kodifikácie jurisdikcie, aby sa dosiahol predvídateľný súdny systém, ktorý bude mať dôveru verejnosti;

14. vyzýva Komisiu, aby do budúcej správy o pokroku začlenila hodnotenie vplyvu a výsledkov dosiahnutých na základe pridelených finančných prostriedkov EÚ na reformu justície a boj proti korupcii; vyzýva Komisiu, aby predložila Rade a Parlamentu podrobnejšie hodnotenie účinnosti protikorupčných opatrení prijatých v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko v oblasti verejného obstarávania a podvodov a zahrnula túto oblasť do svojej nasledujúcej správy o pokroku;

15. uznáva snahu, ktorá bola doposiaľ vynaložená na oblasť verejnej správy, ale žiada, aby sa vynaložilo ďalšie úsilie v tejto oblasti, ktorá je aj naďalej spolitizovaná, chýba jej dostatok kapacít a profesionálnosť; vyjadruje podporu prijatiu národnej stratégie reformy verejnej správy zo strany vlády a vytvoreniu podvýboru Dohody o stabilizácii a pridružení pre reformu verejnej správy; vyjadruje znepokojenie nad netransparentnosťou postupu, ktorým sa podľa potreby menia dočasné pracovné miesta na trvalé, čo spôsobuje ešte väčšiu politizáciu správy; žiada, aby bola vypracovaná jasná stratégia pre oblasť ľudských zdrojov, ktorá vymedzí potreby správy, pokiaľ ide o schopnosti a kvalifikáciu, a aby sa táto stratégia realizovala prostredníctvom náborového konania na základe zásluh a kariérneho rozvoja; víta nárast zamestnávania z radov menšinových komunít, ale zdôrazňuje, že by k nemu malo dochádzať na základe posúdenia potrieb správy s cieľom zabezpečiť, aby kvalifikácia nových zamestnancov zodpovedala požiadavkám pracovného miesta;

16. vyjadruje pochvalu za ďalší pokrok v oblasti decentralizácie; konštatuje však, že prenos právomocí na nižšie orgány by mal byť sprevádzaný primeraným rozpočtom;

17. víta pokrok dosiahnutý v prípade reformy väzenského systému; naďalej je však vážne znepokojený zhoršujúcimi sa podmienkami v niektorých väzniciach, predovšetkým pokiaľ ide o nadmerný stav a nepriemeraný zdravotnícky systém; zdôrazňuje potrebu rešpektovať zásadu, že so zadržanými osobami sa musí zaobchádzať vhodným spôsobom a podľa zásad OSN;

18. víta prijatie zákona o sčítaní ľudu a domácností v roku 2011, zdôrazňuje potrebu zaistiť dostatočnú prípravu a prevádzkovú organizáciu, aby sa zaistilo presné sčítanie; vyzýva vládu, aby na jeho organizáciu vyčlenila dostatočné finančné prostriedky; a zdôrazňuje dôležitosť odpolitizovania tejto otázky, aby sa dosiahli nezaujaté výsledky sčítania a čo najširšia účasť;

19. zdôrazňuje, že je nanajvýš dôležité zabezpečiť, aby vzdelávací systém podporoval etnickú integráciu; v tejto súvislosti víta stratégiu integrovaného vzdelávania a žiada, aby sa urýchlene realizovala, medzi iným ukončením segregácie na základe etnického pôvodu a zlepšením výučby všetkých úradných jazykov v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko; vyzýva vládu, aby zlepšila proces konzultácií s rozličnými komunitami a úzko s nimi spolupracovala pri realizácii stratégie;

Štvrtok 7. apríla 2011

20. zaznamenáva nedostatočný pokrok pri spoločných oslavách spoločných výročí historických udalostí so susednými členskými štátmi EÚ, ktoré by prispeli k lepšiemu porozumeniu dejín a k dobrým susedským vzťahom tak, ako to bolo zdôraznené v predchádzajúcej správe; naliehavo žiada, aby boli do škôl zavedené učebnice neobsahujúce ideologickú interpretáciu dejín;

21. vyjadruje vážne znepokojenie nad situáciou rómskej komunity, ktorá aj naďalej čelí príšerným životným podmienkam a diskriminácii v oblasti prístupu na pracovný trh, k zdravotnej starostlivosti a sociálnym službám; zdôrazňuje najmä ťažkú situáciu rómskych dievčat a žien, ktoré sú aj naďalej vystavené dvojnásobnej diskriminácii, založenej ako na etnickom základe, tak na základe pohlavia; vyzýva vládu, aby odhodlanejšie realizovala stratégiu pre Rómov a Akčný plán pre desaťrocie Rómov; v tejto súvislosti víta činnosti vlády zamerané na politickú integráciu Rómov vrátane ministra pre rómske etnikum, ktorý by bol zodpovedný za otázky týkajúce sa rómskej komunity; vyjadruje pochvalu za zvolanie zasadnutia o rómskej integrácii počas predsedníctva Rady Európy;

22. víta schválenie protidiskriminačného zákona ako základného kroku v boji proti diskriminačným praktikám, ktoré sú stále rozšírené, a vyzýva na jeho rýchle a účinné vykonanie; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že na rozdiel od európskych právnych predpisov bola v rámci zákona ako dôvod na diskrimináciu vynechaná sexuálna orientácia; žiada, aby boli vnútroštátne ustanovenia v tejto oblasti urýchlene uvedené do súladu s *acquis* v záujme posilnenia mechanizmov dohľadu a zdôrazňuje, že je to nevyhnutnou podmienkou prístúpenia; vyjadruje znepokojenie nad priebehom výberového konania členov komisie na ochranu pred diskrimináciou; vyjadruje poľutovanie nad tým, že do komisie nebol vymenovaný žiadny zástupca občianskej spoločnosti; žiada, aby sa vynaložilo ďalšie úsilie v oblasti práv žien a zvýšila sa ich účasť na pracovnom trhu a pri politickom a hospodárskom rozhodovaní a aby boli ženy a deti chránené pred domácim násilím;

23. žiada o vyvinutie ďalšieho úsilia v oblasti rodovej rovnosti a práv žien; vyzýva orgány, aby v plnej miere vykonávali zákon o rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami a zaistili konzistentnosť národného akčného plánu rodovej rovnosti; víta prijatie stratégie na boj proti domácemu násiliu; žiada, aby sa využíval systém podpory obetí; naliehavo žiada vládu, aby spoločne s mimovládny sektorom podporila informovanosť o týchto otázkach;

24. odsudzuje nedávne zastrašovanie a priame útoky na organizácie občianskej spoločnosti a osobné očierňovanie ich vedúcich aktivistov; víta mechanizmy konzultácií s organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré zaviedla vláda, ale vyjadruje znepokojenie nad tým, že neexistuje žiadny systematický a transparentný mechanizmus konzultácií s občianskou spoločnosťou o politikách národného rozvoja, právnych predpisoch, programoch ani iných strategických dokumentoch; zdôrazňuje, že organizácie občianskej spoločnosti je potrebné zapojiť do rozhodovacieho procesu neselektívnym spôsobom, aby sa stimulovala účinná verejná diskusia a aby sa zainteresované strany zapojili do prístupového procesu krajiny; zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti v podpore posilnenia regionálnej spolupráce týkajúcej sa sociálnych a politických aspektov; vyjadruje pochvalu za schválenie nového zákona o občianskych združeniach a naliehavo žiada orgány, aby uplatňovali ustanovenia o „verejnej prospešnosti“ organizácií tým, že čo najskôr zabezpečia systémy financovania;

25. s uspokojením berie na vedomie, že pomoc poskytovaná z IPA funguje v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko dobre; vyzýva jej vládu, ako aj Komisiu, aby zjednodušili administratívny postup pri financovaní pomocou nástroja predvstupovej pomoci tak, aby bolo prístupnejšie pre menšie a decentralizované občianske organizácie, odborové zväzy a ostatných príjemcov;

Štvrtok 7. apríla 2011

26. zdôrazňuje, že Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko ratifikovala osem kľúčových dohovorov Medzinárodnej organizácie práce o právach zamestnancov; vyjadruje znepokojenie nad tým, že v oblasti práv zamestnancov a odborových zväzov bol dosiahnutý iba slabý pokrok; vyzýva orgány, aby ešte viac posilnili práva zamestnancov a odborových zväzov, v tejto súvislosti takisto nabáda vládu, aby zaistila dostatočnú administratívnu kapacitu a zaručila riadne vykonávanie a presadzovanie pracovno-právnych predpisov; poukazuje na dôležitú úlohu sociálneho dialógu a nabáda vládu, aby zvýšila svoje ambície a nadviazala komplexný sociálny dialóg s príslušnými partnermi;

27. zdôrazňuje dôležitosť ochrany a zachovávanía kultúrneho dedičstva, ktoré je pilierom európskych hodnôt a zásad; s poľutovaním berie na vedomie, že bolo úplne opustených a zničených mnoho cintorínov, freskových nápisov a artefaktov, ktoré patria do bulharského kultúrneho dedičstva;

28. víta pokrok krajiny smerom k fungujúcemu trhovému hospodárstvu, ako aj široký konsenzus o základných črtách hospodárskej politiky krajiny; vyjadruje pochvalu vláde za udržiavanie makroekonomickej stability napriek negatívnemu vplyvu celosvetovej finančnej krízy a berie na vedomie dobré vyhliadky hospodárskeho rastu na nasledujúce roky;

Sociálno-ekonomický vývoj

29. vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcou a veľmi vysokou úrovňou nezamestnanosti, predovšetkým medzi mladými ľuďmi, ktorá je spoločná pre mnohé krajiny v tomto regióne; vyzýva vládu, aby urýchlene realizovala účinnejšie opatrenia, ktorými zlepši verejné investície s dôrazom na politiky zamestnanosti a uplatnenie pracovnej sily a na zaistenie kvalitných, stabilných a dôstojných pracovných miest; vyzýva Komisiu, aby orgánom pomáhala zvýšením objemu pomoci z nástroja predvstupovej pomoci;

30. berie na vedomie zlepšenie podnikateľského prostredia v dôsledku uskutočnenia hospodárskych reforiem v posledných rokoch a zdôrazňuje potrebu pokračujúcich štrukturálnych reforiem v krajine; poznamenáva, že zahraničné investície ešte poklesli už aj tak z nízkej úrovne a že situácia sa v dôsledku svetovej finančnej krízy ešte viac zhoršila; vyzýva štátne agentúry zodpovedné za získavanie priamych zahraničných investícií, aby zvýšili svoje úsilie o pritiahnutie potenciálnych zahraničných investorov;

31. vyjadruje vláde blahoželanie k efektívnemu a bezproblémovému vykonaniu Dohody o stabilizácii a pridružení s EÚ; v tejto súvislosti víta nedávne rozhodnutie vlády zrušiť colné sadzby na viac než sto rozličných produktov v súlade s Dohodou o stabilizácii a pridružení s EÚ; dúfa, že tieto zmeny zvýšia konkurencieschopnosť domácich výrobcov a tým podporia širší hospodársky rast; považuje tento vývoj za dôležitý míľnik preukazujúci úsilie krajiny odolávať zvyšujúcej sa konkurencii, ktorej bude čeliť po svojom vstupe do EÚ;

32. zdôrazňuje, že v rozpočtovom hospodárení je potrebné uplatňovať zásady dobrej správy tým, že salepší prístup k verejným informáciám, počas procesu vytvárania rozpočtu budú konzultované zainteresované strany a vytvorí sa mechanizmus na podávanie správ, na základe ktorého sa prevezme zodpovednosť za vynaložené prostriedky; pripomína, že netransparentné výdavky z rozpočtu vedú k sociálnemu vylúčeniu a konfliktu a spochybňujú legitímnosť niektorých štátnych kampaní;

33. víta nedávno prijatý zákon o energetike, ktorý má za cieľ liberalizovať trh s elektrinou v krajine a ktorý je v súlade s príslušnými európskymi smernicami;

34. zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť efektívny a spoľahlivý systém hromadnej dopravy v krajine, ako aj v regióne (vrátane železničného spojenia Sofia –Skopje – Tirana); v tejto súvislosti pripomína svoju žiadosť orgánom, aby investovali do údržby a skvalitnenia železničnej siete, ktorá je životaschopnou alternatívou

Štvrtok 7. apríla 2011

cestnej siete; vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím vlády znížiť investície do každoročného programu železničnej infraštruktúry a vyzýva Komisiu, aby poskytla nevyhnutnú technickú a finančnú pomoc v rámci finančných prostriedkov z nástroja predvstupovej pomoci;

35. vyzýva orgány Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko a Bulharska, aby pre chodcov a cyklistov znova otvorili hraničný priechod medzi obcami Staro Konjarevo a Gabrene, aby sa zlepšila táto časť trasy Po stopách železnej opony medzi obcami Strumica a Petrič;

36. víta prijatie národnej stratégie pre udržateľný rozvoj, ale žiada, aby sa vynaložilo viac úsilia na uplatňovanie legislatívy v oblasti životného prostredia a aby sa na tento účel poskytli primerané finančné prostriedky; predovšetkým upozorňuje na veľké problémy v oblasti kvality vôd, riadenia odpadového hospodárstva a ochrany prírody; vyzýva na užšiu spoluprácu v cezhraničných otázkach životného prostredia na základe noriem EÚ; v tejto súvislosti opakovane žiada o účinné sledovanie kvality a úrovne vody v pohraničných jazerách Ochrid, Prespa a Dojran a v rieke Vardar; víta iniciatívu trojstranného euroregiónu jazera Prespa, ktorý zahŕňa Bývalú juhoslovanskú republiku Macedónsko, Grécko a Albánsko; vyzýva vládu, aby nadviazala na úspešný príklad systému zberu odpadovej vody pri Ochridskom jazere a rozšírila ho aj na iné jazerá v regióne; ďalej víta pokrok dosiahnutý pri výstavbe čističky odpadových vôd v meste Gevgelija;

37. vyjadruje hlboké znepokojenie v súvislosti so znečistením pôdy v meste Veles, ktoré bolo Svetovou zdravotníckou organizáciou vyhlásené za miesto, na ktorom je nebezpečné žiť; vyzýva vládu, aby sa touto otázkou zaoberala a aby prijala zodpovedajúce opatrenia na ochranu verejného zdravia v tejto oblasti; vyzýva Komisiu, aby zvažila, či by sa v tomto konkrétnom prípade mohli použiť finančné prostriedky z nástroja predvstupovej pomoci;

Regionálne otázky

38. vyjadruje krajine pochvalu za to, že je aj naďalej stabilizujúcim faktorom v regióne; zdôrazňuje účasť krajiny na civilných a vojenských misiách EÚ, napriek tomu vláde pripomína jej povinnosť dodržiavať spoločné pozície SZBP, najmä tie, ktoré sa týkajú restriktívnych opatrení, obzvlášť pokiaľ ide o osobitný prípad Zimbabwe;

39. víta nedávne rozhodnutie prijaté orgánmi Srbska a Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko zrušiť potrebu medzinárodných pasov pre občanov cestujúcich medzi oboma štátmi s cieľom zaviesť spoločnú kontrolu spoločnej hranice;

40. vyjadruje hlboké poľutovanie nad skutočnosťou, že spor o názov s Gréckom aj naďalej blokuje cestu krajiny do EÚ, a pripomína svoje odporúčanie Rade, aby okamžite začala prístupové rokovania; zdôrazňuje význam dobrých susedských vzťahov a pochopenie pre citlivé otázky susediacich členských štátov v tomto procese; vyzýva vlády, aby sa vyhli gestám, kontroverzným akciám a vyhláseniam, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv a zvýšiť napätie v tejto oblasti; konštatuje, že sa zintenzívnili dialógy medzi obidvoma predsedami vlád a vyzýva ich, aby preukázali politickú múdrosť a vôľu dosiahnuť kompromis a urýchlene našli riešenie, ktoré by vyhovovalo obidvom stranám;

41. pripomína, že v súlade so závermi Rady pre všeobecné záležitosti zo 14. decembra 2010 má udržiavanie dobrých susedských vzťahov vrátane dohodnutého a obojstranne prijatého riešenia otázky názvu pod záštitou OSN zásadný význam;

42. vyzýva Európsku komisiu a Radu, aby začali vypracúvať všeobecne platný arbitrážny mechanizmus zameraný na vyriešenie bilaterálnych otázok medzi krajinami zahrnutými do procesu rozširovania, medzi členskými štátmi a kandidátskymi krajinami a medzi členskými štátmi;

Štvrtok 7. apríla 2011

43. so znepokojením berie na vedomie používanie historických argumentov v súčasnej diskusii vrátane fenoménu takzvanej „antikvizácie“, ktorým hrozí zvýšenie napätia medzi susednými krajinami a vytvorenie nových vnútorných rozdielov;

44. vyzýva vysokú predstaviteľku a komisára zodpovedného za rozšírenie a európsku susedskú politiku, aby napomohli dosiahnutie dohody v otázke názvu a ponúkli politické usmernenie pri plnom rešpektovaní prebiehajúceho procesu rokovaní a ustanovení charty OSN; domnieva sa, že čo najrýchlejšie nájdenie vzájomne prijateľného riešenia je skúškou polisabonskej spoločnej zahraničnej politiky, ako aj schopnosti Únie riešiť dlhoročné medzinárodné spory na svojich hraniciach;

45. vyzýva Radu a Komisiu, aby splnili svoje záväzky voči tretím krajinám a ocenili pokrok a reformné snahy týchto krajín, ktoré plnia požiadavky Únie; konštatuje, že v opačnom prípade by sa mohla znížiť pripravenosť týchto krajín na reformy;

46. zastáva názor, že ďalšie predlžovanie status quo v záležitosti názvu a ďalších otvorených otázok so susednými krajinami by mohlo podkopať nielen stabilitu krajiny a regiónu, ale aj dôveryhodnosť politiky rozširovania, a preto vyzýva všetky príslušné strany, aby preukázali dobrú vôľu, solidárnosť a zodpovednosť pri riešení zostávajúcich problémov; v tejto súvislosti vyzýva orgány krajiny, aby podporili iniciatívu vytvorenia spoločných expertných výborov pre dejiny a vzdelávanie spolu s Bulharskom a Gréckom;

*

* *

47. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko.

Situácia na Pobreží Slonoviny

P7_TA(2011)0152

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. apríla 2011 o situácii na Pobreží Slonoviny

(2012/C 296 E/15)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Pobreží Slonoviny, najmä na uznesenie zo 16. decembra 2010 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie z Bamaka z 3. novembra 2000 o demokracii, ľudských právach a slobodách vo frankofónnom svete,
- so zreteľom na príslušné rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o Pobreží Slonoviny, najmä na uznesenia č. 1967, 1968 a 1975 (2011) a 1946 a 1951 (2010),
- so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokéj predstaviteľky Únie Catherine Ashtonovej o situácii na Pobreží Slonoviny, najmä na vyhlásenia z 3., 10., 12. a 19. marca a 1. apríla 2011,
- so zreteľom na závery o Pobreží Slonoviny, ktoré 31. januára 2011 prijala Rada pre zahraničné veci EÚ na svojej 3065. schôdzi,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0492.